

ทักษะ

การอ่านและวิธีการโคลง ตามทัศนะของภาษาศาสตร์ เชิงจิตวิทยา

วาววอ ไรงสะอาด

การอ่านมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ และเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา ต่าง ๆ เป็นการให้ประสบการณ์แก่ผู้อ่าน และนับได้ว่าการอ่านเป็นการติดต่อสื่อสารแบบหนึ่ง ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจความมุ่งหมายและความนึกคิดของผู้เขียน และสามารถจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่อ่าน สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนสามารถนำความรู้และความคิดที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1. ความสามารถในการอ่าน

ความสามารถในการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการศึกษาทุกระดับ เนื่องจากการเรียนวิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ต้องใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น ความสามารถในการอ่านหมายถึงความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ผู้ที่สามารถอ่านได้เร็วและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ย่อมจะเรียนรู้เนื้อหาของวิชาต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่อ่านช้าและจับใจความได้ไม่ครบถ้วนหรืออ่านผิด ผู้ที่ประสบปัญหาในการอ่าน มักจะเกิดความเบื่อหน่ายต่อการอ่าน เป็นเหตุในการเรียนประสบความสำเร็จ ล้มเหลวไปด้วย

2. ลักษณะของผู้มีความสามารถในการอ่าน

ผู้มีความสามารถในการอ่านนั้น จะต้องสามารถพิจารณาถึงความถูกต้องของข้อความและสามารถใช้ความคิดติดตามเรื่องด้วยความสนใจ โดยมีความเข้าใจในความหมายของเรื่อง ทั้งนี้ต้องรวมถึงเทคนิคที่จะแสวงหาสาระประโยชน์ในสาขาวิชาการต่างๆ โดยอาศัยความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อค้นหาจุดเด่นของความสนใจและเชื่อมโยงไปถึงปัญหาต่างๆ ได้ Raygor (1970) ได้ระบุลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการอ่านไว้ว่า ต้องมีความสามารถในการจดจำ (Recognizing) มีความเข้าใจ (Understanding) และสามารถเก็บรายละเอียดที่สำคัญได้ (Retaining important factual material) นอกจากนี้ผู้อ่านที่ดีจะต้องมีความสามารถในเรื่องต่อไปนี้

- เข้าใจในสาระของเรื่อง
- เข้าใจเนื้อเรื่องตามลำดับการเรียบเรียงเรื่อง
- อ่านเพื่อความรู้ และรู้จักใช้หลักเกณฑ์แบบวิทยาศาสตร์
- รู้จักเลือกหนังสืออ่าน
- อ่านอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความคร่าว ๆ ก่อนที่จะอ่านอย่างละเอียด
- อ่านอย่างพิถีพิถันและรวดเร็วในการหาข้อเท็จจริง
- อ่านอย่างใช้ความคิด เพื่อประเมินการเขียนอย่างมีความเชื่อมั่น

Tay (1979) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า ผู้อ่านที่ดีต้องมีความสามารถในการจับใจความจากข้อความที่อ่านได้ และสามารถสรุปได้ ไม่ว่าจะเป็นเป็นการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือหนังสือทางวิชาการต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องพยายามค้นหาใจความสำคัญก่อนที่จะเข้าใจในรายละเอียดของเรื่องต่อไป ซึ่งผู้เขียนอาจจะอธิบายหรือแสดงด้วยรูปภาพ ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการแยกแยะส่วนที่สำคัญในเรื่องได้ เนื่องจากรายละเอียดอาจจะมีทั้งรายละเอียดที่สำคัญและรายละเอียดที่ไม่สำคัญ หลังจากนั้นผู้อ่านจะต้องรู้จักสรุปเรื่องราวและเรียบเรียงความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นทักษะในการอ่านจะทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดที่มีอยู่ในเรื่องที่อ่าน สามารถแยกแยะตามเกณฑ์ (criteria) เช่น เรื่องที่คล้ายคลึงกัน เรื่องที่แตกต่างกันหรือความคิดที่ขัดแย้งกัน ในบทอ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ความสามารถในการติดตามลำดับความคิดต่าง ๆ ก็เป็นทักษะที่สำคัญของการอ่าน เนื่องจากจะทำให้มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงและลำดับความคิดตามเหตุการณ์ในข้อความที่อ่านได้ ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้มีความสามารถที่จะติดตามโครงร่างของเรื่องได้ตลอด ประการสุดท้ายคือ ความสามารถที่จะทำนายและคาดผลที่จะได้รับ (anticipate) ซึ่งทักษะนี้แสดงให้เห็นถึงความคิดร่วมระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน

3. การวัดความสามารถในการอ่าน

ในปัจจุบันครูที่สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นที่จะต้องรู้วิธีเขียนและเตรียมแบบทดสอบเพื่อวัดสัมฤทธิ์ผลทางภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วยตัวเอง และแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองควรจะมิมีบทบาทในชั้นเรียนมากกว่า แบบทดสอบที่สร้างโดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หรือหน่วยบริการด้านการทดสอบ (testing services) เพราะครูเป็นผู้รู้ว่ามีกระบวนการสอนอะไรบ้างในชั้นเรียน ในการวัดความสามารถในการอ่านนั้นมีวิธีการทดสอบความเข้าใจของนักศึกษาอยู่หลายวิธี เช่น ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน คำถามอาจเป็นแบบถูก-ผิด (True-False type) แบบเลือกตอบ (Multiple choice type) หรือแบบตอบเป็นข้อความ (Statement

answer) มาระยะหลัง ๆ นี้ได้มีการใช้เทคนิคการสร้างแบบทดสอบการอ่านแบบใหม่มาผสมผสานด้วยเช่น เมื่ออ่านบททดสอบจบแล้วมีการส่งถ่ายข้อมูล (transfer information) ออกมาในรูปไดอะแกรม ตารางหรือแผนภูมิ การจับคู่คำบรรยายภาพกับภาพ การเรียงลำดับข้อมูลอย่างถูกต้องตามที่เสนอในบทอ่าน และกิจกรรมการแก้ปัญหา (problem-solving) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนยังคงพอใจวิธีการทดสอบการอ่านที่ใช้หลักทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นวิธีที่ Taylor เป็นผู้คิดขึ้นในปี ค.ศ. 1953 โดย Taylor เรียกว่าวิธีทดสอบแบบโคลซ Taylor ดัดแปลงคำว่า Cloze มาจากคำว่า Closure ตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของ Gestalt ที่ว่า คนมีแนวโน้มที่จะทำความเข้าใจของภาพที่เราคุ้นเคยให้สมบูรณ์ขึ้น โดยจะช่วยต่อเติมส่วนที่หายไปขึ้นมาในมโนภาพ เช่น มองเห็นวงกลมที่ขาดตอนเป็นวงกลมที่สมบูรณ์ เพราะเรารู้จักกับรูปร่างของวงกลม เป็นต้น ในทำนองเดียวกันเมื่อเราเห็นข้อความที่ไม่สมบูรณ์ เช่น The scientist's life is dedicated _____ learning about nature. ก็

The scientist's life is dedicated _____^{to} learning about nature.

การที่เราสามารถเติมคำได้ถูกต้องโดยอัตโนมัติ เป็นเพราะเราได้เห็น หรือได้ฟังข้อความนี้เป็นประจำจนเกิดความคุ้นเคย Taylor ได้นำหลักอันนี้มาประยุกต์กับการใช้ภาษา ใช้วัดความสามารถในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับแบบทดสอบการอ่านมาตรฐาน

วิธีการของโคลซ (Cloze Procedure) ที่นำไปใช้วัดความสามารถในการอ่านนั้น Taylor (1957 : 19-26) ให้ความเห็นว่า เป็นเครื่องมือที่แม่นยำตรงในการวัดความสามารถในการเข้าใจข้อความที่อ่าน นอกจากนี้ยังใช้วัดความสามารถในการเข้าใจการฟัง (Listening Comprehension) และการเขียนตามคำบอก (Dictation) ด้วย วิธีการของโคลซจึงใช้เป็นข้อทดสอบในการสอนทักษะทางภาษา และใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยระดับความสามารถของผู้เรียน

เทคนิคของโคลซได้นำมาใช้วัดความเข้าใจในการอ่านกันอย่างแพร่หลาย โดยตัดคำประเภทต่างๆ ใน

ข้อความภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำกริยา คำนาม คำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งจัดว่าเป็นคำยาก (Hard Words) และคำกริยานุเคราะห์ คำสันธาน คำสรรพนาม และคำกำกับนาม (article) ซึ่งจัดว่าเป็นคำง่าย (Easy Words) กลุ่มคำยากง่ายปานกลาง ได้แก่ คำบุพบท และคำคุณศัพท์ วิธีการสร้างข้อสอบโคลซ ททำได้โดยสุ่มตัดคำในตอนต่าง ๆ ของข้อความออก ซึ่งจะเป็นคำในลักษณะใดก็มีโอกาสถูกตัดออกเท่ากัน

4. การอ่านและวิธีการของโคลซตามทัศนะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) คืออะไร

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมาจากศาสตร์สองสาขา คือ จิตวิทยาการรับรู้ (cognitive psychology) และภาษาศาสตร์ (linguistics) คุณค่าที่สำคัญอย่างหนึ่งของวิชานี้คือช่วยให้ความรู้ในเรื่องกระบวนการของการอ่าน

นักจิตวิทยาสนใจพฤติกรรมแสดงออกของมนุษย์เพราะสิ่งนี้เป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่การศึกษาเรื่องกระบวนการแห่งความคิด จิตวิทยาแห่งการรับรู้จะสำรวจถึงการทำงานของจิตมนุษย์ ซึ่งได้อธิบายไว้ว่าการเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความสามารถของการเป็นผู้กระทำ (active learner) และรู้จักมีความคิดเลือกสรร (Goodman, 1976 : 127)

ส่วนนักภาษาศาสตร์จะศึกษาเรื่องภาษาอย่างมีระบบระเบียบ อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ (scientific) และอย่างเป็นวัตถุวิสัย (objective) เพื่อให้รู้ถึงคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษามนุษย์

ดังนั้น ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาซึ่งเป็นศาสตร์รวมที่นักจิตวิทยาและนักภาษาศาสตร์สร้างขึ้น จึงหมายถึงศาสตร์ซึ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการของความคิดกับภาษา นั่นก็คือศึกษาว่าคนเราใช้ภาษากันอย่างไ ภาษามีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์อย่างไร และเราเรียนรู้ภาษากันได้อย่างไร

ลักษณะของขบวนการการอ่าน

ตามทัศนะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา การอ่านเป็นขบวนการที่ผู้อ่านต้องเป็นผู้กระทำและรู้จักเลือกสรรอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์ดั้งเดิมความรู้ทางโลก และความรู้ทางภาษามาช่วย เช่นเรื่องโครงสร้างของประโยค ความหมายของคำและของประโยค แม้จะมีคำแนะน้อยที่สุดก็ตามเพื่อให้เข้าใจตัวเขียนที่ปรากฏอยู่ รวมทั้งขบวนการของการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับภาษา และระหว่างผู้อ่านกับตัวอักษรบนหน้ากระดาษ Goodman (1976 : 127) จึงสรุปว่าการอ่านก็เป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาซึ่งภาษาและความคิดของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

Tomas (1977) ได้สนับสนุนว่าการเปรียบเทียบการอ่านกับเกมการเดานี้เป็นการเปรียบเทียบที่ดี เพราะการอ่านไม่ได้หมายความว่าถึงแต่เพียงการรู้จักตัวอักษรหรือคำเท่านั้น แต่เป็นขบวนการที่ซับซ้อนกว่านั้นคือมีทั้งการค้นหาตัวอย่าง การคาดหมายคำไว้ล่วงหน้า การทำสิ่งที่คาดหมายนั้นให้มีน้ำหนักความเชื่อถือ รวมทั้งการคัดเลือกคำแนะนำ ซึ่งอาจแฝงอยู่ทั้งในระดับประโยคและระดับคำ ผู้อ่านในฐานะของผู้ใช้ภาษาซึ่งรับบทของผู้กระทำจะต้องรู้จักใช้ความซ้ำซ้อนของภาษามาผสมผสานกับประสบการณ์ดั้งเดิมทั้งที่เกี่ยวกับภาษาโดยตรง รวมทั้งสิ่งที่ไม่ใช่ตัวภาษาโดยตรง เพื่อจะเลือกคำแนะนำแม้จะได้น้อยที่สุดมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเดาให้ใกล้เคียงที่สุดว่าจะอ่านพบอะไรต่อไป และสิ่งเหล่านั้นเหมาะสมกับบริบทที่ให้มีเพียงใด

ระบบการใช้คำแนะนำ (clues) ในการอ่าน

ในการสื่อสาร ผู้พูด ผู้ฟัง ผู้เขียนและผู้อ่านจะต้องอยู่ภายใต้กฎอย่างเดียวกัน แต่ผู้ใช้ภาษาส่วนมากไม่ค่อยรู้ตัวว่ามีกฎเหล่านั้นอยู่ ส่วนใหญ่แล้วคนเราจะไม่สามารถอธิบายกฎเหล่านั้นได้

เมื่อมีการสื่อสารเกิดขึ้นจะต้องมีระบบของภาษาสามอย่างที่เกี่ยวพันกัน นั่นก็คือระบบการออกเสียงกับตัวอักษร (graphophonic system) ระบบอรรถศาสตร์ (semantic system) และระบบวากยสัมพันธ์ (syntactic system) ความหมายหรือระบบอรรถศาสตร์จะใช้สื่อสาร

ได้โดยการผ่านระบบการออกเสียงกับตัวอักษร โดยการ
ใช้กฎของวากยสัมพันธ์ (syntax) เข้ามาช่วย

Smith, Goodman และ Meredith (1970 : 32)
ได้กล่าวว่าม็องค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน ทั้งที่เป็น
องค์ประกอบภายนอกและภายในของผู้อ่านซึ่งทำให้
สามารถดึงคำแนะนำความหมายออกมาได้ คำแนะ
ภายในตัวผู้อ่าน (clues inside the reader) ชั้นพื้นฐาน
ได้แก่ประสบการณ์และกฎของภาษาที่ผู้ใช้ซึมซับไว้
ภายใน ส่วนคำแนะนำภายนอกตัวผู้อ่านได้แก่ระบบ
คำแนะนำภายในคำต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ ระบบความต่อเนื่อง
ของภาษา รวมทั้งระบบคำแนะนำที่อยู่นอกเหนือตัวภาษา
เอง

วิธีการทดสอบแบบโคลซ (Cloze Procedure)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า Goodman เห็นว่าการ
อ่านเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ซึ่ง
ภาษาและความคิดมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ดังนั้น วิธีการ
ของโคลซซึ่งคล้ายกับการอ่านโดยทั่ว ๆ ไปก็เปรียบ
เสมือนเกมการเดาทางภาษาศาสตร์อีกชนิดหนึ่งด้วย ซึ่ง
ผู้เดมก็จะต้องใช้วิธีการเดาอย่างมีเหตุผลและมีความรู้
ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องใช้วิธีการสร้างสมมุติฐานและทดสอบ
สมมุติฐานนั้นซึ่งผู้อ่านจะหาข้อมูลได้จากปริบทหรือ
คำแวดล้อมคำที่ขาดหายไปในแต่ละประโยครวมทั้ง
ความทั้งหมดด้วย ผู้อ่านจะต้องเดาอย่างมีเหตุผลว่า
จะเติมคำที่ถูกกลบไปด้วยคำใด ผู้อ่านจะต้องมีความ
ตื่นตัวและพยายามสนองตอบคำท้าทายของวิธีการโคลซ
โดยใช้ประสบการณ์ดั้งเดิม ความรู้ทางโลก ความรู้
เกี่ยวกับประโยคและความหมายของคำรวมทั้งคำแนะนำ
ที่ให้ในเรื่องที่ตัดตอนมานั้น ด้วยเหตุนี้วิธีการโคลซ
จึงครอบคลุมลักษณะที่สำคัญ ๆ ของการอ่านเมื่อมอง
จากทัศนะของวิชาภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และยังจัด
ได้ว่าการใช้โคลซเป็นการทดสอบที่ใช้หลักการแบบ
ประมวลทักษะ (integrative approach) (Oller
1973) ในการทดสอบแบบนี้จะคำนึงถึงทักษะทาง
ภาษาในฐานะที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน และเน้นถึง
ลักษณะการใช้ภาษาเป็นสื่อในการสื่อสารเป็นสำคัญ
วิธีการนี้จะตั้งสมมุติฐานว่าความสามารถในการใช้ภาษา
อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการสื่อสารนั้นมีความสำคัญ
มากกว่าความรู้เกี่ยวกับหน่วยย่อยของภาษา ในแบบ

ทดสอบแบบนี้นักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจบริบทนอกเหนือ
ไปจากการเข้าใจความหมายของแต่ละประโยคให้ดีเพราะ
สิ่งนี้มีความสำคัญมาก นอกจากนี้นักเรียนยังต้องรู้จัก
ใช้คำแนะนำจากปริบทให้เป็นประโยชน์อีกด้วย วิธีการ
โคลซถือเป็นการทดสอบที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการใช้
ภาษาได้เป็นอย่างดีเหมือนอย่างการใช้ภาษาในสถานการณ์
จริงในชีวิตประจำวันเพราะเมื่อเราอ่านข้อความที่ตัด
ตอนมา เราจะต้องพยายามหาคำแนะนำจากปริบทเพื่อใช้
ในการเติมข้อความที่ว่างอยู่ จะต้องมีการคาดหมาย
คำล่วงหน้าเหมือนกับขณะที่เราฟังผู้ที่กำลังพูดในบท
สนทนา กล่าวคือ เราจะต้องประมวลทักษะทางภาษา
หลายอย่างเหมือนกับที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ
ในชีวิตจริง ดังที่ Lapkin และ Swain (1977) ได้กล่าว
ไว้ว่า

*“ในการเติมบทอ่านของโคลซนั้น เราจะต้อง
คำนึงถึงสิ่งที่ Oller เรียกว่า ไวยากรณ์แห่งความ
คาดหมาย ซึ่งช่วยให้เรารู้จักใช้คำแนะนำในบทอ่าน
เพื่อสร้างสมมุติฐานเกี่ยวกับคำที่ขาดหายไป คำแนะ
เหล่านี้จะครอบคลุมไปถึงความซ้ำซ้อนทางไวยากรณ์
และความหมายของคำทั้งที่เป็นความหมายโดยตรง
และความหมายตามปริบท ซึ่งจะช่วยให้แน่ใจว่าคำใดบ้าง
เป็นคำที่ควรจะใช้เติมในช่องว่างได้ เข้าของภาษาที่เป็น
ผู้ใหญ่แล้วสามารถใช้การเดาอย่างฉลาดได้ โดยการใช้
ความรู้เพื่อการวิเคราะห์และสังเคราะห์รายละเอียดที่
ให้มาในบทอ่านที่ตัดตอนมานั้น” (หน้า 180)*

องค์ประกอบทางภาษาศาสตร์ซึ่งมีอิทธิพลต่อการ คาดหมายล่วงหน้าในการอ่านและในการทำแบบฝึกหัด โคลซ

องค์ประกอบทางภาษาศาสตร์ซึ่งมีอิทธิพลต่อการ
คาดหมายล่วงหน้า ได้แก่ความซ้ำซ้อนทางวากยสัมพันธ์
และอรรถศาสตร์ ข้อบังคับเรื่องลำดับการเกิดและชนิด
ของคำ และคำแนะนำจากปริบท ซึ่งจะได้กล่าวถึงโดย
ละเอียดดังต่อไปนี้

ความซ้ำซ้อนทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์

คุณสมบัติของภาษาซึ่งช่วยให้เราคาดหมายสิ่งที่
หายไปจากปริบทได้คือ ความซ้ำซ้อนซึ่งเกิดจากการ
ซ้ำกันของกฎทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์

Palmer (1976) ได้ให้คำจำกัดความว่า ความซ้ำซ้อน คือ ข้อความบางส่วนซึ่งสามารถเอาออกไปได้โดยไม่กระทบกระเทือนรายละเอียดที่เหลืออยู่ ความซ้ำซ้อนเป็นลักษณะของภาษาซึ่งช่วยให้การอ่านเป็นไปได้อย่างสะดวกขึ้นเพราะในการอ่านผู้อ่านต้องรู้จักคาดหมายคำล่วงหน้าและความซ้ำซ้อนของภาษาจะช่วยให้การคาดหมายนั้นถูกต้อง

นักภาษาศาสตร์แบ่งความซ้ำซ้อนออกเป็นสองลักษณะคือความซ้ำซ้อนทางความหมาย ซึ่งได้แก่ความซ้ำหรือความเกี่ยวพันของความหมายของคำและความซ้ำซ้อนทางวากยสัมพันธ์ ซึ่งได้แก่กฎที่มีมากเกินไปจำเป็นในการสื่อความหมายเดียวกัน ดังเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษใช้ทั้งการเรียงลำดับคำและการเปลี่ยนแปลงท้ายคำตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ เช่น *three cows* ทั้งคำว่า *three* และส่วนท้าย *s* ต่างก็แสดงให้เห็นความเป็นพหูพจน์

ตัวอย่างต่อไปนี้จะชี้ให้เห็นถึงผลของความซ้ำซ้อนในวิธีการโคลซ :

“Taxi coming” มีความหมายเหมือนกับ “A taxi is coming this way now.” ประโยคหลังซึ่งใช้ในภาษาอังกฤษถือว่าเป็นประโยคที่มีความซ้ำซ้อนเพราะความเป็นเอกพจน์มีแสดงอยู่ถึงสามตอนด้วยกันคือ *a, taxi* และ *is* ความเป็น Present progressive ปรากฏสองครั้งคือ *is coming* กับ *now* และการบอกทิศทางซ้ำกันสองครั้งคือ *coming* กับ *this way* ความซ้ำซ้อนทางภาษาเช่นนี้เองช่วยให้เราเติมคำว่า *is, way* และ *now* ได้อย่างถูกต้อง แม้ว่าคำเหล่านี้จะถูกลบออกไป

ข้อบังคับเรื่องลำดับการเกิดและชนิดของคำ

ข้อบังคับเรื่องลำดับการเกิดของคำและชนิดของคำนี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดคำที่จะเกิดตามมาได้ล่วงหน้า Taylor ได้ใช้ศัพท์ว่า ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน (Transitional probabilities) เช่น คำๆ หนึ่งมีแนวโน้มว่าจะเกิดกับคำๆ หนึ่งมากกว่าคำอื่น ๆ ดังที่ Taylor ได้ยกตัวอย่างประโยคว่า *Merry Christmas* เป็นคำที่เกิดร่วมกันมากกว่า *Merry Birthday* หรือ *Please pass the _____* . คำที่จะเติมในช่องว่างควรเป็น *salt* มากกว่า *sodium chloride* หรือ *blow-torch* เป็นต้น

เนื่องจากผู้ใช้ภาษารู้จักโครงสร้างของภาษา จึงย่อมคาดได้ถูกต้องว่าคำใดบ้าง ที่มักเกิดร่วมกับคำอื่นๆ ตัวอย่างเช่นในภาษาอังกฤษ ประชานจะต้องนำหน้าคำกริยา กรรมตรงจะตั้งอยู่ติดกับคำกริยา คำกำกับนาม (article) ใช้นำหน้าคำนาม แต่จะไม่ใช้นำหน้าคำสรรพนาม และคำคุณศัพท์จะอยู่นำหน้าคำนาม แต่จะไม่สามารถใช้นำหน้าคำสรรพนามได้เหล่านี้เป็นต้น ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้จักการวางลำดับของคำให้ถูกต้อง เช่น สามารถแยกได้ว่าประโยค *The boy kicked a horse* นั้นมีความหมายตรงกันข้ามกับประโยค *The horse kicked the boy* ในการอ่านและทำแบบฝึกหัดทดสอบโคลซก็เช่นกัน ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการคาดหมายคำที่จะเกิดตามมา Smith (1971) เชื่อว่าความเข้าใจเรื่องทีอ่านเกิดขึ้นได้โดยการลบคำเลือกที่ไม่น่าเป็นไปได้ออก เขาได้ให้ตัวอย่างคำที่เกิดร่วมกันตามกฎโครงสร้างของประโยคและความหมายไว้ดังนี้

“คำในช่องว่างที่จะเติมในประโยค ‘*The young _____ wrote the prize-winning song*’ จะต้องเป็นคำนามเท่านั้น เพราะคำกริยา บุพบท และตัวเลือกรื่นๆ ต้องถูกตัดออกไป เพราะความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของประโยคนั้นกำหนดไว้ ทั้งนี้ลำดับของคำเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของความหมายด้วยเพราะถ้าจะเลือกคำ เช่น *rock, octogenarian, heifer* หรือ *tablecloth* ย่อมมีความหมายไม่เข้ากัน” (หน้า 193-4)

Brown (1974) ได้ชี้ให้เห็นว่าเจ้าของภาษาจะสามารถแยกออกได้ว่าคำใดจะเกิดร่วมกับคำใดได้บ้าง (Collocation) เช่นคำว่า *wrinkle* มักใช้ร่วมกับคำว่า *face, skin, leather, cloth* คำว่า *intense* ควรเกิดร่วมกับคำที่เกี่ยวข้องกับ *pressure, heat, energy* หรือ *feeling* Brown ได้เสนอความคิดว่าวิธีช่วยให้นักเรียนรู้จักคาดหมายคำที่จะเกิดต่อไปก็คือให้ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับกลุ่มคำที่เกิดร่วมกัน เช่น *To shine brightly, a member of a club, to draw a distinction between* เป็นต้น

คำแนะนำจากปริบท

ในประโยคที่สมบูรณ์ประโยคหนึ่ง หากมีคำคำหนึ่งหรือคำที่ไม่รู้จักหายไป คำที่แวดล้อมอยู่นั้นจะเป็นสิ่งกำหนดว่าจะเลือกหาคำใดมาเติมได้บ้าง ผู้อ่านจะต้อง

เดาหาคำ ๆ นั้น และตรวจสอบดูว่าความหมายสอดคล้องกับประโยคที่ให้มาหรือไม่

มีงานวิจัยหลายเรื่องศึกษาถึงการใช้ปริบทในการสอนให้ผู้อ่านได้ข้อมูลมากที่สุดในการอ่าน

Tomas (1977) ได้แบ่งคำแนะนำจากปริบทที่ใช้กันอยู่ในบทร้อยแก้ว และกวีนิพนธ์ ซึ่งจัดเป็นภาษา

ที่มีวรรณศิลป์ เขาได้ทำการวิจัยโดยใช้แบบทดสอบโคลซ 217 แบบฝึกหัดเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ กัน และใช้วิธีสอบถามความรู้สึกกับนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วและมีความสามารถในการอ่านสูงจำนวน 10 คน ดังจะแสดงให้เห็นถึงการแบ่งประเภทคำแนะนำจากปริบท และแสดงตัวอย่างคำแนะนำจากปริบท ดังต่อไปนี้

การแบ่งประเภทคำแนะนำจากปริบทที่ใช้ในภาษาร้อยแก้วและร้อยกรอง

1. คำแนะนำซึ่งได้มาจากประสบการณ์ทางภาษาและสำนวนที่คุ้นเคย
2. คำแนะนำซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ประโยค
3. คำแนะนำซึ่งได้มาจากน้ำเสียงของการบรรยายของบทคัดเลือกลึก
4. คำแนะนำซึ่งได้มาจากความรู้เกี่ยวกับลีลาการเขียนของผู้ประพันธ์
5. คำแนะนำซึ่งได้มาจากสัมผัสและจังหวะ
6. คำแนะนำซึ่งได้มาจากการใช้คำซ้ำ ๆ กันหรือการใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน
7. คำแนะนำซึ่งได้มาจากคำแนะนำจากปริบทที่กล่าวถึงก่อน
8. คำแนะนำซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกัน
9. คำแนะนำที่เป็นบุพบท
10. คำแนะนำในการเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง
11. คำแนะนำที่ใช้เป็นคำขยาย วลี ประโยค
12. คำแนะนำซึ่งได้จากคำในลำดับต่าง ๆ
13. คำแนะนำซึ่งได้จากกระสวนคำถามและคำตอบ
14. คำแนะนำซึ่งได้จากประโยคที่เป็นเหตุและผลต่อกัน หรือโครงสร้างของบทคัดเลือกลึก

ตัวอย่างการใช้คำแนะนำจากปริบทประเภทที่ 1 : คำแนะนำซึ่งได้จากประสบการณ์ทางภาษาและสำนวนที่คุ้นเคย

สถานการณ์ของปริบท

No one would think he'd _____ such a beautiful corpse.

"The Lord have _____ on his soul!" said my aunt.

"So, all we do is wander when we young an' when we get old we ain't no good to nobody. We alone, Know what I _____ ?

"I'm sorry," she said.

"If it was a man..."

"Don't _____ that. I wouldn't be a man."

"Really? She could not believe him, but her _____ was happy.

การสนองตอบของผู้อ่าน

make : เต็มคำนี้เพราะข้าพเจ้าเคยได้ยินประโยค "You'd make a something" มาก่อน

mercy : เป็นวลีที่รู้จักกันดีว่า "Lord have mercy."

mean : เป็นการพูดเป็นห้วน ๆ และใช้สำนวนที่คุ้นเคยว่า "Know what I mean"

say : เห็นได้ชัดว่าเขาผู้ชายกำลังจะพูดคำว่า "to say" แต่เขาผู้หญิงได้ขัดจังหวะก่อน เมื่อท่านขัดจังหวะคนที่กำลังพูดอยู่ จะต้องพูดว่า "don't say that"

voice : คำแนะนำคือเครื่องหมายคำถามหลัง คำว่า "really" เธอไม่ได้คาดคิดว่าเขาจะพูดอย่างนั้น และเธอมีความประหลาดใจ

6. จะใช้แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบโคลซ มาช่วยในการเรียนการสอนได้อย่างไร

จากการที่ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบโคลซสั้น ๆ ใช้เวลา 10-15 นาที แล้วนำมาตรวจคำตอบ ผู้สอนจะได้ข้อมูลมากมายเกี่ยวกับผู้เรียนว่ารู้ และไม่รู้อะไรบ้างในภาษาอังกฤษ จากนั้นผู้สอนควรรวบรวมปัญหาที่นักเรียนมีแล้วอธิบาย หรือให้ทำแบบฝึกหัดเสริมในจุดนั้น ๆ จากประสบการณ์ที่ผู้เขียนเคยทดสอบนักศึกษา มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบโคลซพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาไทยไม่ได้มีปัญหาเฉพาะเรื่องคำศัพท์เท่านั้น ปัญหาด้านไวยากรณ์ก็เป็นสิ่งที่พบอยู่เสมอ เช่น การเปลี่ยนแปลงส่วนท้ายของคำตามพจน์และกาล การเรียงลำดับของคำกริยาคำบอกหน้าที่ (function words) บางครั้งนักศึกษาอาจเข้าใจความหมายของคำทุกคำในประโยคในสภาพที่ปรากฏอยู่เดี่ยว ๆ แต่เมื่อคำเหล่านั้นถูกนำมาเรียบเรียงต่อกันในเรื่องที่อ่าน นักศึกษาไม่สามารถเข้าใจเรื่องได้โดยตลอด บางครั้งนักศึกษาไม่สามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับคำแนะในปริบทไปใช้คาดหมายคำที่จะเติมได้ถูกต้อง ความผิดที่นักศึกษาทำจะสะท้อนให้

เห็นว่ายังขาดความเข้าใจเรื่องโครงสร้างของภาษา ไม่คุ้นเคยกับการสื่อความหมายในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาไทยในหลายรูปลักษณะ และบางครั้งก็ขาดความรู้ทางโลกหรือประสบการณ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความเข้าใจภาษา เช่น เรื่องของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ส่วนวนพุด เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เราไม่ควรถือว่าความผิดของนักศึกษาเป็นเรื่องเสียหาย แต่ควรถือว่าเป็นความผิดเพื่อการพัฒนา เมื่อผู้สอนทราบถึงปัญหาก็ควรจะวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการที่จะช่วยให้นักศึกษาทำข้อผิดพลาดน้อยที่สุด โดยพยายามให้นักศึกษาได้เคยชินกับการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่เป็นจริงหรือคล้ายของจริงมากที่สุด ความเคยชินจะทำให้นักศึกษาทำข้อผิดพลาดลงเป็นลำดับ

ในที่นี้ผู้เขียนใคร่ยกตัวอย่างแบบทดสอบโคลซจากงานวิจัยที่ผู้เขียนทำเพื่อทดสอบความสามารถในการอ่านของนักศึกษาไทย ระดับปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2525) เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นว่ามีคำผิดประเภทใดบ้าง และอะไรอาจเป็นสาเหตุของคำผิดเหล่านั้น (ในที่นี้จะยกมาเฉพาะบางตัวอย่างเท่านั้น)

Time : 15 minutes

Complete the story by filling in each blank with a suitable word.

Example : His wife was sitting on a chair.

A Day to Remember

We have all experienced days when (1) goes wrong. A day may begin (2) enough, but suddenly everything seems to (3) out of control. What really happens (4) that a great number of things (5) to go wrong at precisely the (6) moment. It is as if a (7) unimportant event set up a chain (8) reactions. Let us suppose that you (9) preparing a meal and keeping an (10) on the baby at the same (11). The telephone rings and this marks (12) beginning of an unforeseen series of (13). While you are on the phone, (14) baby pulls the table-cloth off the (15), smashing half your best glassware and (16) himself in the process. You hang (17) hurriedly and attend to baby, glassware, etc. (18), the meal gets burnt. As if (19) were not enough to bring you (20) tears, your husband arrives, unexpectedly bringing three guests to dinner.

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการวิเคราะห์เปรียบเทียบและภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Contrastive Analysis and Psycholinguistics)

ชนิดของคำผิด	หมายเลขข้อ	คำเฉลี่ย	เหตุผล
adverb	2	well	m : slowly, early (อาจเป็นเพราะเคยชินกับสำนวน early morning) ขาดการพิจารณาใจความของทั้งสองประโยค m : good (ไม่รู้ว่า adv. ของ good คือ well หรืออาจเป็นเพราะคุ้นกับสำนวน "good enough".
verb	3	get (be) (go)	m : lack คงใช้แปลจากภาษาไทยว่า ขาดการบังคับ แต่ใช้ V lack ผิด (lack + direct object) m : point - ช้เหนือการบังคับ
adjective	7	single	m : only, alone นักศึกษาไม่สังเกต article a ว่า นำหน้าคำเหล่านี้ไม่ได้เพราะขึ้นต้นด้วยเสียงสระ และเนื่องจากยังไม่รู้จักการใช้คำเหล่านี้อย่างถูกต้องด้วย
noun	10	eye	m : ear คิดว่าแปลคล้ายกับภาษาไทยว่า เจียหูฟัง m : oil อาจนึกถึงคำว่า baby oil ที่พบบ่อยในโฆษณาโดยไม่ดูความหมายของประโยคที่มาก่อนมาหลัง m : arm คงจะคิดว่าแปลว่าอุ้ม
article	14	the	m : a, small, young ลืมกฎการใช้ definite article กลับเลือก adjective แทนโดยคิดว่า baby ควรจะ small, young
non-finite verb	16	cutting (hurting) (frightening)	m : crying นักศึกษาไม่สนใจ clues "smashing, glasswares" และการใช้ reflexive pronoun คิดว่าเมื่อทำเครื่องแก้วแตกเด็กก็ควรจะร้องไห้ โดยไม่สังเกตว่าคำว่า crying ไม่ต้องใช้ himself มารับ
marker	18	Meanwhile	m : Although, In spite, However นักศึกษาไม่เข้าใจว่า ประโยคนี้ไม่ได้ขัดแย้งกับประโยคที่มาข้างหน้า นักศึกษาไม่เข้าใจการใช้ discourse marker ที่เหมาะสม

* คำที่อยู่ในวงเล็บคือ acceptable words ซึ่งหมายถึงคำที่มีความหมายเหมือน exact words และถือว่าเป็นคำที่นับได้ว่าถูกต้องเช่นเดียวกับคำเดิม

* m หมายถึง mistakes ของนักศึกษา

บทสรุป

เราอาจสรุปจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้นได้ว่าการอ่านมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสามารถในการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถสรุปได้ สำหรับการอ่าน และวิธีการโคลซในทัศนะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยานั้น การอ่านเป็นเกมการเดาโดยอาศัยความรู้ทางโลก และความรู้ทางภาษามาประกอบกันอย่างมีระบบ วิธีการของโคลซก็เป็นการเดาอย่างมีเหตุผลและมีความรู้องค์ประกอบทางภาษาศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการเดาหรือการคาดหมายล่วงหน้าได้แก่ความซ้ำซ้อนทางวากย-

สัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ข้อบังคับเรื่องการเกิดและชนิดของคำ รวมทั้งคำแนะนำจากปริบทด้วย และผู้เขียนยังคงมีความเชื่อว่าเป็นปัจจุบันนี้แม้จะมีรูปแบบของการสร้างแบบทดสอบการอ่านใหม่ ๆ หลายวิธีมาใช้วิธีการทดสอบแบบโคลซยังคงนำมาใช้ได้ มีประโยชน์และสร้างได้ไม่ยากนักเพื่อทดสอบนักเรียนในชั้นเรียนของเรา โดยอาจดัดแปลงเว้นคำที่เราต้องการจะทดสอบความสามารถของนักเรียนในลักษณะใดก็ตามที่เห็นสมควรไม่จำเป็นต้องเป็นทุก ๆ 5 คำ, 7 คำ หรือ 9 คำ และนอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถปรับเป็นชนิดมีตัวเลือกให้ด้วยก็ได้เพื่อให้ข้อทดสอบง่ายขึ้น

หนังสืออ้างอิง

- Brown, Dorothy. "Advanced Vocabulary Teaching : The Problem of Collocation." *RELC Journal*. Vol. 5, No. 2 (December, 1974), 1-11.
- Goodman, Kenneth S. "Reading : A Psycholinguistic Guessing Game," *Current Topics in Language*. ed. Nancy Ainsworth Johnson, Cambridge : Wintrop Publishers, 1976.
- Lapkin, Sharon and Merrill Swain. "The Use of English and French Cloze Tests in a Bilingual Education Program : Validity and Error Analysis," *Language Learning*. Vol. 27, No. 2 (December, 1977).
- Oller, John W. "Discrete-Point Tests Versus Tests of Integrative Skill," *Focus on the Learner : Pragmatic Perspectives for the Language Teacher*. eds. John W. Oller, Jr. and Jack C. Richards, Rowley, Mass : Newbury House, 1973.
- Palmer, F.R. *Semantics : A New Outline*. Cambridge : Cambridge University Press, 1976.
- Raygor, Acton L. *Reading for Significant*. New York : McGraw-Hill Book Company, 1970.
- Smith, Brooks, Kenneth Goodman and Robert Meredith. *Language and Thinking in the Elementary School*. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1970.
- Smith, Frank. *Understanding Reading*. New York : Holt Rinehart and Winston, 1971.
- Tay, Mary W.J. "Teaching Reading Comprehension : A 'Skills' Approach," *Guidelines for Teaching Reading Skills*, 2 : 7 December, 1979.
- Taylor Wilson. "Cloze Readability Scores as Indices of Individual Differences in Comprehension and Aptitude," *Journal of Applied Psychology*. 41(1957), pp. 19-26.
- Tomas, Douglas Alan. "A Comparative Study of the Contextual Clues Found in Prose and Poetry Forms of Literary Discourse," *Unpublished Ph.D. Dissertation*. The University of Texas at Austin, 1977.
- พชนีชัย สรรคนราญร์กษย์ และ วาวแวว โรงสะอาด. *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไประหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ ศึกษา-ศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์, 2525.

ภาคผนวก

1. ตัวอย่างข้อทดสอบโคลงชนิดที่เว้นคำทุก ๆ 7 คำ

Fill each of the numbered blanks in the following passage with one suitable word

Sir:

Like many of your readers I am getting rather tired of the constant references in your columns to 'our (1) towards developing countries' in what is (2) called The Third World. Whatever reasons (3) ancestors may have had for going (4) these countries in the first place, (5) fact is that colonisers brought (6) advantages to these countries. Now that (7) have independence, it is up to (8) to take advantage of them. In (9) same way, we gave them law (10) order and a political system which (11) perfectly well in the Western world. (12) countries have profited from it; others (13) have not. The same is true (14) a commercial point of view. By (15) means, let us co-operate with these (16) as far as possible, but there (17) no justification for all this talk (18) 'exploitation' and 'guilt'.

J.B. FAULKNER, Haywell, Rutland.

2. ตัวอย่างข้อสอบโคลงชนิดที่ไม่ได้เว้นช่องว่างโดยนับจำนวนคำเท่ากันทุกช่องว่าง แต่จะเว้นเฉพาะคำที่ต้องการจะทดสอบเท่านั้น

Fill each of the numbered blanks in the following passage will one suitable word.

It is fashionable among current affairs producers on radio and television to invite members of the public to the studio to express (1) views. All this is (2) doubt well-intentioned. The public ought to (3) its views heard. But the sad fact is that most of them are not worth (4) to. Broadcasting demands considerable skill, (5) is not easily learnt, so putting a lot of people (6) the air who have never broadcast before usually results (7) amateurish confusion. Asked for their opinions in (8) of an (9) of millions, people either say nothing (10) else pour out everyday opinions, trying hard to make (11) they are saying seem clever. Trying to prevent this from (12) out of hand, the interviewer goes from one to (13). Normally he only succeeds (14) cutting short the (15) interesting speaker just as he or she has (16) going and this ruins any chance of a decent discussion. It looks as (17) the attempt to persuade the silent majority to speak only explains (18) they have been silent for so long. Most of them haven't (19) original to (20).

(ดัดแปลงจาก Proficiency English Use of English ของ W.S. Fowler, 1978)